

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT
Onderzoek in het kader van
het vierjaarlijks bezoek bij
o.b.s. Plaggenborg

Plaats : Sellingen
BRIN-nummer : 13KZ
Onderzoeksnummer : 127234
Datum schoolbezoek : 18 september 2012
Rapport vastgesteld te Leeuwarden op 9 november 2012

Inhoud

1	Inleiding 5
2	Bevindingen 7
3	Conclusie 9
	Bijlage 11

1 Inleiding

Op 18 september 2012 heeft de inspectie o.b.s. Plaggenborg bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

De bijlage bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Themaonderzoek

In de Wet op het Onderwijstoezicht is onlangs opgenomen dat de inspectie toezicht houdt op de kwaliteit van het onderwijspersoneel. De inspectie heeft in dat kader op o.b.s. Plaggenborg naast het vierjaarlijkse onderzoek ook een themaonderzoek uitgevoerd naar 'de kwaliteit van het leraarschap'. Dit onderzoek heeft tot doel om op een aantal scholen informatie te verzamelen over de manier waarop de schoolleiding professionele ruimte biedt aan leraren én de manieren waarop leraren deze ruimte benutten voor de schoolontwikkeling en hun eigen ontwikkeling.

De inspectie wil in dit themaonderzoek op landelijk niveau een beeld schetsen van de kwaliteit van het leraarschap en hierover rapporteren in het Onderwijsverslag van 2011/2012. De bevindingen van het onderzoek op de school worden daarom in dit rapport alleen op hoofdlijnen weergegeven

Onderzoeksoepzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd;
 - groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
 - gesprekken met de directie en de intern begeleider zijn gevoerd;
 - een eindgesprek is gevoerd met de directie en een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag, na afloop van het schoolbezoek.

Onderzoeksmethode themaonderzoek de kwaliteit van het leraarschap
Het themaonderzoek de kwaliteit van het leraarschap bestond uit de volgende activiteiten:

- Via digitale vragenlijsten is aanvullende informatie opgevraagd bij de schoolleiding en bij de leraren waar lessen zijn bezocht.
- Schoolbezoek, waarbij
 - o in alle groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen;
 - o gesprekken met geobserveerde leraren zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2011 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op o.b.s. Plaggenborg naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. Daarnaast beschrijft dit hoofdstuk kort de belangrijkste bevindingen van het themaonderzoek de kwaliteit van het leraarschap. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

2 Bevindingen

2.1 Vierjaarlijks bezoek

Algemeen beeld

De bijlage van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op o.b.s. Plaggenborg de kwaliteit van het onderwijs voor alle onderzochte indicatoren op orde is. Het betreft hier de aspecten opbrengsten, begeleiding, zorg en kwaliteitszorg.

Toelichting

Opbrengsten

De resultaten aan het eind van de schoolperiode zijn voldoende in 2010, onvoldoende in 2011 en opnieuw voldoende in 2012. Voor het beoordelen van de resultaten tijdens de schoolperiode heeft de inspectie gekeken naar de gemiddelde scores op zeven toetsen (technisch lezen in groep 3 en 4, begrijpend lezen in groep 5 en 6 en rekenen/wiskunde in groep 4, 5 en 6). Alle gecontroleerde toetsresultaten zijn voldoende.

Voor het beoordelen van de sociale competenties gebruikt de school een instrument waarvoor geen landelijke normering op schoolniveau mogelijk is. Daarom onthoudt de inspectie zich van een oordeel.

Begeleiding

De begeleiding is als voldoende beoordeeld, omdat de school gebruikmaakt van een landelijk genormeerd leerlingvolgsysteem voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van leerlingen in groep 3 tot en met 8. Daarnaast gebruikt zij bij de kleuters een observatiesysteem waarmee mogelijke leerproblemen en ontwikkelingsachterstanden vroegtijdig worden gesignaleerd.

Zorg

Aan de hand van observaties en toetsresultaten signaleert de school vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben. Daarbij maakt ze gebruik van vastgelegde criteria voor uitval. Voor de leerlingen met geconstateerde achterstanden legt de school de zorg vast in groeps(handelings)plannen en in een enkel geval in een individueel handelingsplan.

Bij de analyse van het leerprobleem van de leerling betreft de school zowel de methodeonafhankelijke als de toetsresultaten uit de methoden en brengt de onderwijsbehoefte in kaart. Op grond hiervan bepaalt zij de aard van de zorg. De planmatige uitvoering van de zorg is zichtbaar in de dag- en weekplanning en daarnaast houden leraren zorgoverzichten bij waarin zij de verleende zorg registreren. De zorg wordt meerdere keren per jaar geëvalueerd. In deze besprekingen wordt behalve het cognitieve doel ook de aanpak geëvalueerd.

Kwaliteitszorg

Ondanks de afwezigheid van de schoolleiding in de afgelopen periode heeft de kwaliteitszorg op o.b.s. Plaggenborg niet stil gelegen. De school hanteert een systeem van kwaliteitskaarten waarmee zij alle onderdelen van het onderwijsleerproces in een periode van vier jaar evalueert. Daarnaast stelt zij een vierjaarlijks schoolplan, een jaarplan en ter verantwoording hiervan het jaarverslag op. In elke schoolplanperiode neemt de school enquêtes af onder ouders, leerkrachten en leerlingen.

De school borgt de kwaliteit door regelmatige klassenbezoeken met een kijkwijzer en het actualiseren van borgingsdocumenten in het teamoverleg. Tevens verantwoordt zij zich voldoende aan belanghebbenden. De kwaliteitscyclus is daarmee goed zichtbaar in de school.

2.2 Themaonderzoek de kwaliteit van het leraarschap

Bij dit onderzoek staan de volgende vragen centraal.

Stuurt de school(leiding) op school- en personeelsontwikkeling en krijgen de leraren (het team) ruimte en faciliteiten om aan de verbetering van het onderwijs te werken (professionele ruimte voor leraren)?

Heeft de school(leiding) een reëel beeld van de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen van leraren (professionele ruimte voor en door leraren)?

Benutten leraren de geboden ruimte om gericht aan de ontwikkeling en verbetering van het onderwijs te werken en aan het eigen pedagogisch en didactisch handelen (professionele ruimte door de leraren)?

Op hoofdlijnen schets de inspectie een beeld van de professionele ruimte op o.b.s. Plaggenborg.

Professionele ruimte voor leraren

De school beschikt over een jaarplan waarin de verbetertrajecten voor het komende jaar nader zijn uitgewerkt. Alle leraren zijn hierbij betrokken en in de uiteindelijke keuze van de verbeteractiviteiten spelen zij een grote rol. Daarnaast vinden gesprekken plaats over de persoonlijke ontwikkeling van leerkrachten. Naar aanleiding van regelmatige klassenbezoeken met een kijkwijzer door de intern begeleider kennen de leraren hun kwaliteiten en zwaktes. De resultaten van de klassenbezoeken zijn nog geen onderwerp in het ontwikkelingsgesprek van de leraren. Hierover wil de school op korte termijn formele afspraken maken met het bestuur. Bij individuele hulpvragen van leerkrachten ondersteunt de intern begeleider en beginnende leraren worden gecoacht door collega-leerkrachten. Wanneer het gaat om ontwikkeling van vaardigheden gericht op het onderwijsconcept van de school of in het kader van gemaakte beleidskeuzes, vindt teamscholing plaats met behulp van externe begeleiding.

Op dit moment gebeurt het dat invallers of stagiaires moeten afhaken op o.b.s. Plaggenborg, omdat zij het lesgeven aan een combinatieklas van drie groepen te moeilijk vinden. Dit vergt namelijk behalve de basisvaardigheden ook specifieke vaardigheden waarover zij moeten beschikken.

Professionele ruimte door leraren

De school heeft een duidelijk onderwijsconcept en daar handelen de leraren ook naar. Vanwege langdurige afwezigheid van de schoolleiding is het team vanaf eind 2011 voornamelijk zelfsturend geweest. Inmiddels is er een interim-directeur. Het team werkt binnen de kaders en afspraken van de school en benut de professionele ruimte voldoende. Individuele leraren maken gebruik van de aangeboden faciliteiten ter verbetering van het onderwijs en/of het vergroten van hun vaardigheden. Leraren geven aan dat opleidingsverzoeken, wanneer deze gericht zijn op onderwijsverbetering, de borging of de persoonlijke ontwikkeling, vrijwel altijd gehonoreerd worden door bestuur en schoolleiding. Op grond hiervan volgt nu bijvoorbeeld een ervaren leerkracht een bijscholingscursus voor interne begeleiding om de intern begeleider, indien nodig, te kunnen vervangen en een andere leerkracht volgt de schoolleiderscursus.

3 Conclusie

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op o.b.s. Plaggenborg op de onderzochte onderdelen op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden geen tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

Bijlage

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2011. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2011 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Kwaliteitsaspect 1 Opbrengsten	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					●

Kwaliteitsaspect 7a Begeleiding	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 8 Zorg	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			●	
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.			●	
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			●	

Kwaliteitsaspect 9 Kwaliteitszorg				
	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			●	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			●	
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			●	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			●	
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			●	

Naleving Wet- en regelgeving		
	ja	nee
NT1A De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	●	
NT2A De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	●	
NT3A De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	●	
NT4A Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	●	
NT4B Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	●	